

Digitaalisen median tekniikat css tyyli määritykset jatkuu

31.3.2004

Harri Laine

1

CSS fontit

- **font-family**: *pilkulla eroteltu luettelo fonttinimiä*,
 - ensimmäistä listasta löytyvää fonttia käytetään – fontit eri ympäristöissä eri nimisiä, eikä kaikkia välttämättä ole tarjolla
 - geneerisille fonteille (*serif, sans-serif, cursive, fantasy, monospace*) on selainkohtaiset oletusarvot
- **font-style**: *normal / italic/ oblique*
- **font**: [*<font-style>* || *<font-variant>* || *<font-weight>*]? *<font-size>* [/ *<line-height>*]? *<font-family>*
 - **kokoaa yhteen kaikki fonttimääreet**
 - **esim.**
`<p style="font: italic bold 12pt Arial,sans-serif">`

31.3.2004

Harri Laine

2

CSS teksti

- Tekstin sijoittelu ja muotoilumääreisiin kuuluvat mm:
- **text-indent**: *sisennyksen määrä kappaleen alussa*,
esim. `text-indent: 2em` = 2 merkkikorkeutta
- **line-height**: *rivivälitys*
esim: `line-height: 1.5em`
- **text-align**: *left, right, center, (justify)*
 - vaakasijoittelu, sijoittelee koko elementin sisällön myös kuvat

31.3.2004

Harri Laine

3

CSS div elementti

- **<div>** -elementti kokoaa yhteen joukon muita elementtejä
 - aloittaa uuden lohkon (rivivaihto alkuun)
 - käytetään tyypillisesti kun halutaan kohdistaa muotoilumääreitä joukkoon elementtejä
- ```
<div style="line-height:1.5em">
<p>eka kappale</p>
<p>toinen kappale</p>
</div>
```
- kummankin kappaleen rivivälitys 1.5**

31.3.2004

Harri Laine

4

## CSS span-elementti

- **<span>** -elementti rajaa elementin sisällä poikkeavasti muotoiltavaksi halutun elementin
- **esim.**  
`<p>Tämä teksti sisältää  
<span style="font-size:xlarge">ISON</span>  
sanan</p>`

31.3.2004

Harri Laine

5

## CSS-teksti

- **vertical-align**: *baseline / sub / super / top / text-top / middle / bottom / text-bottom / <percentage>*
  - tekstin / kuvan korkeussuuntainen sijoittelu suhteessa ympäristöön
- **text-decoration**: *none, underline, overline, line-through, blink*

31.3.2004

Harri Laine

6

### CSS display

- Näyttötapa
- `display`: *none / block / inline / list-item*
  - *none*: ei näytetä
  - *block*: edeltävä rivinvaihto
  - *inline*: ei edeltävää rivinvaihtoa
  - *list-item*: kuten *block*, mutta eteen lista-alkion merkki
- *none*
  - jos halutaan jättää valikkoja, kuvia, yms pois paperille tulostettaessa
  - dynaamiset valikot – alivalikot piilossa

31.3.2004

Harri Laine

7

### CSS vÄrit

- VÄrit:
  - **color** mÄärittÄÄ piirtovÄrin (teksti, kehikot) **background-color** taustavÄrin.
  - 16 vÄrille nimi: (*aqua, black, blue, fuchsia, gray, green, lime, maroon, navy, olive, purple, red, silver, teal, white, and yellow*)
- rgb arvot:
  - **#rrggbb** esim. #ffcc00
  - **#rgb** esim. #fc0
  - **rgb(x,x,x)** 0<=x<=255 esim. rgb(255,204,0)
  - **rgb(y%,y%,Y%)** 0<=y<=100, esim. rgb(100%,80%,0%)

31.3.2004

Harri Laine

8

### CSS vÄrit

- **color** periytyy dokumenttipuussa, ei kuitenkaan linkkeihin
- **background-color** ei periydy
- VÄrien valinnassa huomioitava
  - erottuvuus
  - yhteensopivuus
  - esteettömyys

31.3.2004

Harri Laine

9

### CSS taustakuvat

- Taustakuvat
- **background-image**: *url(URL)*
  - *esim: background-image:url(../myimg/factory.jpg);*
  - kuva typistetÄÄn, jos se ei mahdu kokonaan alueelle
  - jos kuva on pienempi kuin alue, kuvaa monistetaan sijoituskohdastaan alkaen. Monistukseen voidaan vaikuttaa **background-repeat** mÄäreellÄ:
  - **repeat**: tÄyttÄÄ alueen
  - **repeat-x**: monistetaan vain vaakatasossa
  - **repeat-y**: monistetaan vain pystyasossa
  - **no-repeat**: ei monisteta

31.3.2004

Harri Laine

10

### CSS taustakuvat

- Taustakuvan sijoituskohta suhteessa pohjaelementtiin voidaan mÄäritellÄ **background-position** mÄäreellÄ.
- Oletusarvo on 0%, 0%, eli vasen ylänurkka
  - vaakasuunta: *left, center, right*
  - korkeussuunta: *top, center, bottom*
  - prosenttiarvot: esim 50%, 10% tarkoittaa, ettÄ kuvan kuvapiste, joka on vaakatasossa keskellä ja 10% yläreunasta sijoitetaan vaakatasossa alueen keskelle ja 10% alueen yläreunasta alaspÄin.

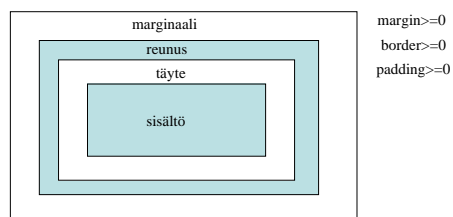
31.3.2004

Harri Laine

11

### CSS laatikkomalli ladonnassa

- laatikkomalli, elementti sijoitetaan suorakaiteen muotoiseen laatikkoon



31.3.2004

Harri Laine

12

### CSS laatikkomalli ladonnassa

päällekkäisten laatikoiden ala- ja ylämarginaalit limittyvät

31.3.2004 Harri Laine 13

### CSS laatikkomalli ladonnassa

vierekkäisten laatikoiden marginaalit pysyvät erillään

31.3.2004 Harri Laine 14

### CSS laatikkomalli ladonnassa

- ylä, ala, vasen ja oikea marginaali, reunus ja täyte voidaan määritellä kaikki erikseen.
  - marginaalista ja täytteestä vain leveys (width) reunuksesta lisäksi: piirtotapa (border-style) ja väri (color). (katso esim2.html)
- Taulukkojen kohdalla voidaan määritellä erikseen koko taulukon reunus ja alkioden ja rivien reunukset
  - border-spacing määrittelee reunusten etäisyyden (arvolla 0 reunukset yhtyvät, border-collapse: collapse saa aikaan saman asian).

31.3.2004 Harri Laine 15

### CSS-listat

- Listoja ladottaessa voidaan määritellä
  - millaisia lista-alkion tunnuksia käytetään (**list-style-type**, **list-style-image**)
    - tyhjä, pallo, neliö, numero, kirjaimet valmiina
  - miten tunnukset sijoitetaan (**list-style-position**)
    - inside**
    - outside**

31.3.2004 Harri Laine 16

### CSS elementin sijoittelu

- Elementtien sijoitteluun voidaan vaikuttaa position määreellä:
  - absolute**: annetaan täsmällinen sijoituskohta suhteessa sijoitettuun sisältäjänsä
    - muut elementit sijoitetaan kuin absoluuttisesti sijoitettua elementtiä ei olisikaan
    - voivat mennä päällekkäin, elementtien koko ja sijoittelumääreillä huolehdittava, ettei synny sotkua
  - fixed**: elementti sijoitetaan absoluuttisesti ja pysyy paikallaan sivua vieritettäessä
  - relative**: elementtiä siirretään suhteessa sen 'normaaliin' sijoittumiskohtaan (normaaliin sijoittumiskohtaan jää tilavaraus)

31.3.2004 Harri Laine 17

### CSS sijoittelu

- Päällekkäin menevien elementtien piirtojärjestystä voi säädellä z-index- määreellä
  - mitä suurempi arvo sitä myöhemmin piirretään

31.3.2004 Harri Laine 18